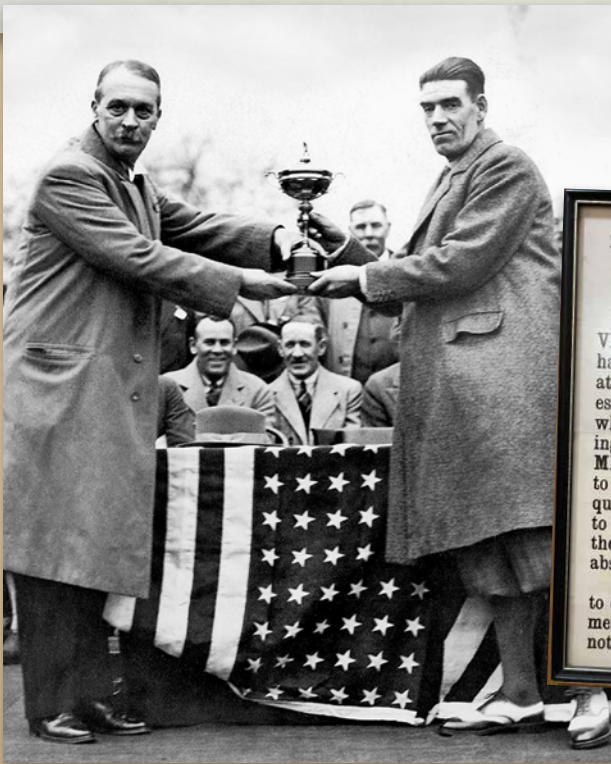

GANTON GOLF CLUB, NORTH YORKSHIRE, ENGLAND
 The Winning US Team Captained by Ben Hogan - 8th Ryder Cup
 16 - 17 September 1949

SCARBOROUGH GOLF CLUB.
NOTICE.
 VERY SERIOUS COMPLAINTS
 having been made by residents
 at Ganton, who have narrowly
 escaped being struck by golf balls
 when passing along the road lead-
 ing from the station to the village
MEMBERS ARE REQUESTED
 to bear in mind that the road in
 question is a public highway, and
 to refrain from driving across until
 they have seen that the road is
 absolutely clear.
 THE COMMITTEE will have
 to deal very stringently with any
 member failing to observe this
 notice.

Van twee naar drie

In het begin had de Ryder Cup een ander format. De wedstrijd duurde twee dagen. De eerste dag werden er 36 holes foursomes gespeeld en de tweede dag 36 holes singles. De teams bestonden uit tien spelers, waar de captain er acht uit moesten kiezen.

Ryder Cup

Andere Tijden Golf

De Ryder Cup is golf op steroïden. Volwassen professionals die met weke knieën op de tee staan, putts die worden bejubeld alsof er levens van afhangen en spelers die worden toegezongen als voetballers in een stadion. De strijd om de kleinste cup in golf bestaat al bijna honderd jaar, en zelfs van de allereerste edities is nog veel bewaard gebleven. Op zoek naar verhalen en historie doken we in boeken, spraken we met mensen en gingen we zelf kijken bij de allereerste golfclubs die de cup mochten organiseren.

De Ryder Cup

We kunnen het ons nauwelijks voorstellen, maar het is natuurlijk mogelijk dat je nog nooit van de Ryder Cup hebt gehoord. We praten je snel bij. Samuel Ryder nam het initiatief voor de wedstrijd. Hij was een zakenman en dol op golf. De Ryder Cup, die sinds 1927 bestaat, is een driedaagse matchplay-wedstrijd tussen twaalf spelers uit Europa en twaalf uit de VS. De eerste twee dagen spelen tweetallen tegen elkaar en is de spelvorm fourball en foursome. Op de laatste dag spelen alle spelers een single. Er zijn in totaal 28 punten te verdelen, en wie de meeste punten bij elkaar speelt, wint de kleine gouden trofee. Bij een gelijke stand blijft de beker bij de houder.

Banen

De organiserende golfassociatie bepaalt waar de Ryder Cup wordt gehouden. Zoals met elk groot evenement gaat

het dan om geld, politiek, initiatief en invloed – daar is de Ryder Cup geen uitzondering op. De wedstrijd vond dan ook afwisselend op mooie, prestigieuze en welvarende golfbanen plaats. In het indrukwekkende rijtje namen in Europa vallen vooral de allereerste golfbanen op. Het chique Wentworth kenden we wel van het Britse PGA Kampioenschap, maar Moortown, Lindrick, Ganton en Southport & Ainsdale? Waarom was de Ryder Cup daar, en hoe zien die clubs er vandaag de dag uit? Onze nieuwsgierigheid blijkt niet te bedwingen. Als we voorzichtig even bellen of we welkom zijn, blijkt dat nergens een probleem.

Go

Een paar weken later bevinden we ons op een frisse oktobermorgen op een meanderend weggetje tussen Newcastle en Scarborough, in het noordoosten van Engeland. Vers van de boot, op een avontuur dat leidt naar de vier vroege →

› Voor het clubhuis van Ganton Golf ligt de langste putting green die we ooit hebben gezien.

GANTON GOLF CLUB – RYDER CUP 1949

→ en misschien wel minst bekende golfbanen van de Ryder Cup. Om praktische redenen rijden we ze van oost naar west af en zijn we deze morgen op weg naar Ganton. Het landschap is typisch Engels. Groene weilanden met stenen muurtjes, heggen en hagen langs de weg en dorpjes met klassieke grijze huisjes. In de auto hangt een leuke spanning. We hebben zoveel zin dat we zelfs niet stoppen voor scones bij de lokale tearoom.

Eenmaal op de oprijlaan van Ganton Golf worden we een beetje stil. We lopen in een weids landschap van zacht rollende heuvels, met daar midden in een oud clubhuis dat zo uit een BBC-serie over plattelandstuinieren zou kunnen komen. Afgezien van een paar vliegdenen staan er niet veel bomen. Er is een prachtige driving range en de langste putting green die we ooit hebben gezien. Als we de shop binnenstappen, worden we enthousiast begroet door een kwispelende bruine labrador. De eigenaresse, gekleed in bruin- en groentinten, verontschuldigt zich en heet ons vriendelijk welkom. Yep. We zijn in Engeland. De dame blijkt de secretaris te zijn en heet Emma. Ze vertelt ons over Ganton. De club is opgericht in 1891 en heette aanvankelijk The Scarborough Golf Club.

Scarborough is een plaatsje verderop en ligt aan de Noordzee. Het is een beroemd kuuroord en een tamelijk chique badplaats. Als golf aan het einde van het Victoriaanse tijdperk snel aan populariteit wint, willen de lokale notabelen hier ook hun eigen club en baan. Een van de leden stelt het stuk land beschikbaar waar we nu op staan. Het is een onderdeel van The Vale of Pickering. De vallei is gevormd in de laatste IJstijd en heeft een dikke laag zand, een kalkstenen bodem en mooie gele prikkelbosjes. Perfect voor een golfbaan.

Het valt op dat Ganton zeker vijftien kilometer ten zuidoosten van Scarborough ligt, maar dat was in 1891 blijkbaar geen probleem. Golfers kwamen graag met de trein, dat was snel en efficiënt. Leden van Ganton kregen zelfs korting van de North Eastern Railway. Op vertoon van een handtekening van de clubsecretaris reisde je tegen gereduceerd tarief eerste-klas naar maar liefst 130 stations in Engeland en Schotland. Kom daar maar eens om bij de Nederlandse Spoorwegen. Spelers werden op het station keurig opgewacht door hun caddies, zodat ze niet zelf hun spullen hoefden te sjouwen. Om ervoor te zorgen dat niemand de trein terug miste, luidde de caddiemaster

De ferry

Als je naar Noord-Engeland of Schotland gaat, overweeg dan een overtocht per ferry. Je stapt met al je spullen in IJmuiden op, drinkt een glaasje, gaat ontspannen dineren en laat je daarna door de golven in slaap deinen om de volgende dag uitgerust en met een goed ontbijt in je mik aan te komen in Newcastle. Kun je gelijk los aan de andere kant van de Noordzee, want daar liggen de banen natuurlijk voor het oprapen. Je eigen auto mee is ook prettig. Als je voor het einde van dit jaar boekt op www.dfds.com/nl-nl/golfersmagazine, dan krijg je 15% korting op reizen tot en met het einde van 2024.

Scan de QR code en boek je overtocht.

Links

De golfbaan werd vroeger vaak 'the links' genoemd. Het woord is afkomstig van het Schotse woord 'hlink', dat hogere grond betekent, een verwijzing naar de duinen. In die grond groeit maar weinig en dus lag het vaak open. Met zandverstuivingen, kort gras, natuurlijke obstakels en goede natuurlijke drainage is het perfect voor golf.

› Met schuine liggingen, prikkelbosjes en grote, diepe bunkers kun je op Ganton aan de bak.

 Leading Courses

van dienst tien minuten voor vertrek een bel. Snel je biertje opdrinken dus, en weer naar huis. Andere tijden.

Natural golf

De Ganton Golf Club van nu is een stuk langer dan die van 130 jaar geleden, maar heeft nog steeds hetzelfde karakter. Clubsecretaris Gary Pearce vertelt erover op gortdroge Engelse wijze: 'We hebben hier geen gestreepte fairways en bloembakken, alleen natuurlijke kenmerken en golf in zijn puurste vorm. We maken ook geen excuses voor onze bunkers. Ze zijn groot, diep, steil en moeilijk. Bunkers zijn een hindernis, en er hoort een straf op te staan als je je bal erin slaat.' Wat Gary nog vergeet te zeggen is dat het vaak en hard waait hier. De fairways zijn strak en mooi en je kunt aan alles merken dat de ondergrond dezelfde is als die op een linksbaan. Er zijn overal ongelijke liggingen, prikkelbosjes en grote gapende bunkers.

Ganton is vooral een schaakspel met al die hindernissen. De kortste lijn is vaak niet de slimste lijn, al probeert de architect je daar natuurlijk toe te verleiden. Als je niet overal de bocht probeert af te snijden, dan kom je er wel uit. →

Harry Vardon

Tussen 1896 en 1903 was Harry Vardon clubpro op Ganton. Vardon was een fenomeen, en hoort in het rijtje met Tom Morris, Bobby Jones, Jack Nicklaus en Tiger Woods. Hij introduceerde de 'overlap grip' en de moderne swing, won zes Brits Opens en een U.S. Open, introduceerde de plusfour en maakte Amerika gek van golf. Vardon werd The Greyhound genoemd, omdat je altijd zijn hete adem in je nek voelde, en The Stylist voor zijn prachtige swing. De winnaar van de DP World Tour wint nog steeds The Harry Vardon Trophy. De Amerikaanse Vardon Trophy gaat naar de speler met de laagste gemiddelde score per ronde van het seizoen.

DE WEDSTRIJD

► Ryder Cup 1949

Na de Tweede Wereldoorlog was de Ryder Cup na twaalf jaar weer terug op Engelse bodem. Op eigen initiatief stuurde Ganton een brief naar de Britse PGA met het verzoek de wedstrijd te mogen organiseren. Er moest wat onderhandeld worden, maar de PGA nam het voorstel graag aan, want Ganton was een gerespecteerde club.

Ganton lijkt een goede keuze voor GB&I. In september is de baan vaak hard en droog, en dat is in het voordeel van de Britten die veel chip-and-run spelen. Na de foursomes staat het dan ook 3-1 voor GB&I. In de nacht tussen de foursomes en de singles komt het echter met bakken uit de hemel, wat de baan veel zachter maakt. De Amerikanen weten er wel raad mee en winnen de wedstrijd alsnog. Einduitslag: GB&I 5 – VS 7

► Gedoe

Ben Hogan vond dat de groeven van de stokken van de Britten te diep waren, en een regelofficier van de R&A gaf hem gelijk. Sommige clubs moesten worden vervangen of aangepast.

► Gedoe

In 1949 was vlees nog op de bon in Engeland. Dezelfde Ben Hogan had een flinke berg slagerswerk voor zijn team meegenomen, waaronder zeshonderd biefstukken en twaalf dozen bacon. Tot Hogans grote ergernis ging het dagenlang nergens anders over in de kranten.

› Er is zelfs een speciale Vardon Room.

› Ganton heeft zijn eigen gin.

→ Een golfbaan als metafoor voor het leven, grinniken we halverwege hardop. Er is ook goed nieuws. De fairways zijn breed genoeg en de greens zijn niet onmogelijk snel. Neem een baanboekje mee en probeer de architect te slim af te zijn, dan heb je zeker een leuke middag. Er zijn veel goede holes op Ganton, en je verveelt je niet snel. Het hoogste punt van de baan is achter hole twaalf, waar je tevens een mooie indruk van de omgeving krijgt. Je ziet de heuvels, de moerasen, de baai van Scarborough. Het is zo weids dat je de panoramafunctie op je telefoon nodig hebt om alles vast te leggen. Er staat hier ook een kleine kiosk, waar je in de zomer een Engelse sandwich en een koud drankje kunt kopen. Maak na die versterkingen je stoelriemen maar vast, want het slotstuk van Ganton is nogal taai. Hole zeventien is een lange par-3 die over een doorgaande weg loopt, met overal bunkers en een vals plat aan de voorkant van de green. Zelfs als het niet waait, heb je hier een toverslag nodig

om je bal op de green te slaan en te houden. Als dat lukt, zie je links de indrukwekkend mooie en grote natuurlijke bunker van de slothole. Dat is een dogleg die je met chirurgische precisie in de hoek moet leggen. Slaag je daarin, dan is de slag terug over de weg niet zo'n probleem meer.

Die laatste hole eindigt naast het clubhuis, waar je echt even de tijd voor moet nemen. In de verschillende kamers hangen overal vlaggen en zie je scorekaarten en andere aandenkens aan grootheden als Harry Vardon en Ted Ray, aan grote wedstrijden zoals het Engels Amateur, de Walker en de Curtis Cup. Er is een Vardon Room voor een whisky of een G&T en een Presidents Room voor besloten lunches of diners. Het is mooi en ingetogen, en niet poenerig of chic. De tafels en stoelen zijn sober, de gordijnen komen uit de jaren zeventig. Het past allemaal prachtig. Ganton Golf Club gaat om golf en nergens anders over. Meer heeft het ook niet nodig.

› De achter een heuvel verstopte green van hole 4 van Lindrick werd eeuwenlang gebruikt voor georganiseerde vechtpartijen en andere illegale praktijken.

› De par-3 achttiende van Lindrick staat op de lijst van mooiste holes van het Verenigd Koninkrijk.

The Lindrick Connection

John Jacobs uit Lindrick was captain van het GB&I-team in 1979 & 1981. In 2016 speelden er *drie* leden van Lindrick mee in de Ryder Cup: Lee Westwood, Matt (toen nog Matthew) Fitzpatrick en Danny Willett. Absurd aantal. Lee Westwood is de speler met de meeste Ryder Cup-wedstrijden achter zijn naam: 47.

LINDRICK – RYDER CUP 1957

Na een goede nachtrust reizen we de volgende dag door naar Lindrick, een gehucht vlak bij Worksop. Links rijden begint al te wennen.

Ook in Sheffield was het rond 1890 tijd voor een gentlemen's club met golfbaan, en wel in die volgorde. Sheffield was groot geworden door de staalproductie en was een stad van ondernemers, daadkracht en welvaart. Nou ja, dat laatste vooral voor sommigen dan. Onder aanvoering van een lokale jurist wordt in de zomer van 1891 een vergadering belegd met staal- en zilverdirecteuren, uitgevers, juristen, accountants en legerofficieren. De club wordt ter plekke opgericht en honderd dagen later hebben de leden een architect aangenomen, de locatie gekozen en kan er zelfs al worden gespeeld op de eerste holes. Spijkers met koppen.

Er is een tof boek over de geschiedenis van Lindrick, gemaakt door de aimabele clubhistoricus Graham Mann. Graham vertelt ons dat de leden goed wisten waar ze naar op zoek waren, ook al was golf nog een relatief jonge sport. De commissie had de keuze tussen een aantal locaties, maar koos uiteindelijk voor The Lindrick Common, een stuk zandgrond twintig

mijl ten oosten van de stad. 'The Common' was goed bewandelbaar, had mooie natuurlijke glooiingen en lag op een kalkstenen bodem. Het lag wat verder van de stad, maar ook hier was een station, dus dat was geen probleem.

Lindrick Golf Club bestond aanvankelijk vooral uit gras en struiken. Moerassen, struikgewas en natuurlijke greppeltjes waren de belangrijkste hindernissen. De zandlaag in Lindrick is niet erg diep, en dus zijn de bunkers dat ook niet. De drainage is dankzij de kalkstenen bodem ronduit briljant. Zelfs als het hier met bakken uit de lucht komt, kun je vaak na een kwartiertje alweer de wei in. Het is als lid van een club in de Noord-Hollandse klei werkelijk om groen en geel van jaloezie van te worden.

Na de wereldoorlogen veranderde het uiterlijk van de baan. Grazende koeien en schapen werden ingeruild voor maaimachines, en dat zorgde vooral voor een andere rough. Zonder vee in de baan werden de boomscheuten niet meer opgegeten en groeiden er langzaam zilverberken en andere bomen in de rough. Die bomen zijn inmiddels flink volwassen, en dat maakt Lindrick iets tussen een heide- en

parkbaan in. 's Zomers kleurt het gras geel en zijn de fairways en greens snel en kogelhard. Maar tijdens ons bezoek in oktober, na een paar dagen flinke regen, speelt de baan eerder lang en zacht, zoals een Hollandse parkbaan. De greens zijn wel nog steeds zo strak als biljartlakens. Heerlijk.

Op Lindrick hoef je niet heel lang te zijn, maar blijf alsjeblieft uit de rough en zorg ervoor dat je een goede hoek naar de green hebt, want die zijn klein en goed beschermd. De routing stuurt je zo vaak verschillende kanten op dat wij zelfs een paar keer de weg kwijt waren. Met de hulp van passerende leden was dat probleem gelukkig snel weer opgelost. Er zijn veel doglegs om aanvallend of verdedigend te spelen, net waar je zin in hebt. Alles bij elkaar is het een leuk avontuur, zeker als je er nog niet eerder geweest bent. De vierde is een opvallende hole. De green van de korte par-5 ligt verzonken tussen de fairway en de rivier Ryton, met daarachter Moses Seat, een steile heuvel. De beschutte soepkom waar je nu de →

DE WEDSTRIJD

► **Ryder Cup 1957**

In 1957 was de Ryder Cup op sterven na dood. GB&I had al 24 jaar niet meer gewonnen. De Britse PGA had geen geld, en dat was een probleem. De grote staal-industrieel en filantroop Stuart Goodwin stelde voor om alles te financieren, maar hij had één voorwaarde en dat was dat het op zijn eigen golfclub werd gehouden.

Captain Dai Rees zette Lindrick zoveel mogelijk op als een links. Smalle fairways, keiharde snelle greens en dikke rough direct achter de greens. Dat waren de Amerikanen niet gewend. Het leek vooralsnog niet erg te helpen, en na de foursomes stond GB&I tamelijk kansloos achter. Op de tweede dag stortte het team van de VS in. Er zijn geruchten over de slechte faciliteiten voor het Amerikaanse team en verhalen over een mentale inzinking. Hoe dan ook, GB&I won alsnog: 7,5-4,5. Het zou de laatste overwinning zijn tot 1985.

► **Gedoe**

De Brit Harry Weetman was nogal een heethoofd. Toen Dai Rees hem reserve zette, zei Weetman dat hij nooit meer voor Rees wilde spelen. De PGA schorste hem voor een jaar. Rees vroeg de PGA in april 1958 die schorsing op te heffen, en de PGA deed dat. Weetman was er in 1959 gewoon weer bij en was zelfs captain in 1965.

► **Meer gedoe**

De wedstrijd tussen Tommy Bolt (USA) en Eric Brown (GB&I) werd nogal lelijk. Het publiek had al snel door dat de licht ontvlambare Bolt gemakkelijk te stangen was en deed daar erg zijn best voor. Brown won op de laatste hole, en Bolt toonde zich geen waardig verliezer: *'You might have won, but I did not enjoy it one bit.'*

→ green vindt, werd volgens Graham eeuwenlang gebruikt voor georganiseerde vechtpartijen, martelingen, hanengevechten en andere illegale praktijken. We kunnen ons er iets bij voorstellen. Het is een ideale beschutte plek om iets uit te vreten en je snel uit de voeten te maken. Als je ergens een drieputt moet maken, doe het dan maar hier. Niemand die het ziet.

Lindrick ligt aan twee kanten van de doorgaande weg tussen Sheffield en Worksop, en tot 1932 speelden ze daar gewoon overheen. Tegenwoordig loop je door een tunneltje naar hole twaalf tot en met zeventien. Wat aan 'de andere kant' opvalt, is dat er ook burgers op de baan lopen, vaak vergezeld door hun viervoeter. Het blijkt een goede traditie te zijn. The Lindrick Common was nooit publiek eigendom, al zou je anders vermoeden met zo'n naam. De vorige eigenaar was de Duke of Leeds. Die liet de mensen lekker begaan, zolang ze de schaapherder maar niet in de weg liepen. In zijn navolging doet de golfclub dat nog steeds. Het heeft wel iets gezelligs om de baan niet helemaal voor jezelf te hebben. Hole vijftien heeft een prachtige green met een stenen muurtje en een mooi vergezicht. De slothole staat op de lijst van mooiste holes van het Verenigd Koninkrijk. Het is een lange par-3 met veel zand en een prachtig uitzicht op het mooie clubhuis. Weer een foto om boven je bureau te hangen als je daar nog plek had. Vanaf het terras strekt zich een lekker panorama van hole één en achttien voor je uit. Weinig leuker dan een borrel, lunch of diner met een majestueus uitzicht op de baan.

Lindrick is nog steeds een vrij exclusieve club, met niet meer dan 340 leden, en dat vinden ze wel prima. Lid worden kan

► MacKenzie bouwde één briljante hole en lokte hiermee nieuwe, rijke leden naar Moortown.

alleen als je wordt voorgedragen, geproefd en goedgekeurd. Je spreekt hier met twee woorden en op clubdagen draag je 'jacket and tie'. Het mooie daarvan is natuurlijk dat het op Lindrick vaak rustig is, zelfs in het weekend. Aan starttijden doen ze dan ook niet, dat is niet nodig. Wat een weelde.

► Lindrick clubhistoricus Graham Mann (links).

► Vanuit het clubhuis heb je een prachtig uitzicht.

› Gibraltar is een prachtige par-3, waar menig scorekaart ten onder ging.

MOORTOWN – RYDER CUP 1929

Van Lindrick naar Moortown is niet ver. Het is van Sheffield naar Leeds, van de stad van staal naar die van textiel. We zien er natuurlijk niks van, want we rijden in één rechte streep naar de golfbaan. ‘Hoe was Leeds, lieverd?’ ‘Geen idee, schat.’

Leeds is wol, laken en textiel. Dat begint eigenlijk al in 1068, als Willem de Veroveraar korte metten maakt met zijn opstandige onderdanen. In Yorkshire ruimt hij alles en iedereen uit de weg om te laten zien wie er de baas is en het land geeft hij weg aan de katholieke kerk. De monniken woonden er eigenlijk voor hun rust, maar werden ineens schapehoeders en bleken daar nogal goed in te zijn. De industriële revolutie maakt van Leeds de textielhoofdstad van het Verenigd Koninkrijk, met een paar rijke ondernemers.

Een van die ondernemers is de handelaar Frederick Lawson-Brown. In 1903, tijdens zijn vakantie aan zee, gaat hij een kijkje nemen bij het Yorkshire Amateur Golf Championship op Ganton. Frederick speelt zelf geen golf, maar hij is onder de indruk. Het idee van een eigen club suddert een paar jaar in zijn hoofd

en in 1906 hakt hij de knoop door. Met de hulp van een paar collega's, van wie er maar twee golf spelen, gaat hij op zoek naar een geschikte plek en vindt die in oktober 1908 in Black Moor.

Black Moor is een moerassig stuk heidelandschap ten noorden van de stad. Het ligt naast Alwoodley, waar net een golfclub is opgericht, ontworpen door de jonge dokter Alister MacKenzie, een veelbelovende architect én intelligente man. Als hij hoort dat de begroting voor Moortown een luizige £100 is, verzint hij een list. In plaats van een redelijke baan te bouwen met het budget, stelt hij voor om één spectaculaire hole te maken voor de £100 en zo meer en rijkere leden aan te trekken.

Lawson-Brown gaat akkoord, en MacKenzie ontwerpt de hole die nu bekendstaat als Gibraltar. Een prachtige middellange par-3 op een plateau, met daaromheen diepe, gapende bunkers. De hole doet denken aan een grote rots, die net als de stadsstaat Gibraltar in het zuiden van Spanje uittorent boven de oceaan, en sterk genoeg is om grote schepen op stuk te laten lopen. Het plan werkt, nieuwe leden melden zich massaal aan

en MacKenzie krijgt de klus. Op 24 september 1906 wordt de baan feestelijk geopend met een demonstratiewedstrijd tussen de golfgrootheden Harry Vardon en James Braid.

Black Moor is een kleine moerassige vallei. Op het eerste gezicht lijkt het veel op een heidebaan, want je ziet paarse dophei, zilverberken, gaspeldoorn en hetzelfde taaie gras in de rough waar we het op Lindrick zo moeilijk mee hadden. →

Alister MacKenzie

Alister MacKenzie (1870-1934) is de zoon van Schotse ouders en groeit op in Normanton, vlak onder Leeds. Alwoodley Golf Club is zijn eerste ontwerp. In 1914 wint MacKenzie de 'design een hole-wedstrijd' van Life Magazine en na de Eerste Wereldoorlog gaat hij fulltime aan het werk als architect. MacKenzie is een architect van de natuurlijke school. Zijn banen zijn strategische vraagstukken die je herkent aan grote welvende greens en duidelijk zichtbare fairway-bunkers. In totaal heeft hij meer dan vijftig banen ontworpen. De beroemdste zijn Augusta National, Cypress Point en Royal Melbourne.

› Ze zijn hier trots op hun Ryder Cup-verleden.

› Een heidebaan met zachte fairways?

→ Als je op de fairway loopt, merk je wel meteen dat het anders is. Heel zacht. Tot onze grote verbazing rollen de ballen evengoed stevig door op de fairway, en daar zijn we nog steeds van in de war. De baan moet ook vol met muizen of ander knaagdiergespuis zitten, want achttien holes lang worden we in de gaten gehouden door een pracht van een rode wouw. Geen vogel die je vaak tegenkomt. Hole één is een goed voorbeeld van wat je te wachten staat. Het is een mooie hole, die haaks op het clubhuis de vallei in loopt. Er lijkt niets aan de hand, maar bij je tweede blik zie je dat de bunkers precies op drive-afstand liggen, dat er een klein watertje is om onzuivere tweede slagen op te ruimen en dat de green best klein is en omcirkeld wordt door vier diepe bunkers. Je bent gelijk gewaarschuwd: op Moortown ben je beter af met precisie dan met afstand. Zoek de ruimte een beetje op. Moortown

is wel echt een ledenbaan, dus verwacht geen plattegrond van de hole op de tee, of palen om op te mikken. Met een baanboekje kom je er gelukkig wel uit. Er zitten veel leuke holes tussen op Moortown, maar niet een van het kaliber Gibraltar. Gibraltar is mooi, theateraal en moeilijk. Echt een waanzinnige hole. Afhankelijk van de positie van de vlag heb je een hoge zachte bal of een lage rollende bal nodig om bij de hole uit te komen. Achteraf kunnen we je van harte adviseren om op het midden te mikken, dat is al moeilijk genoeg. Eén ding is zeker: of je nu trots of gedesillusioneerd van de green loopt, je vergeet deze hole nooit meer. Heel knap. Het clubhuis van Moortown is te leuk om niet te blijven hangen. Parkeer jezelf even in de serre, die vroeger The Smoke Room heette, en kijk uit over de baan. In het midden van de kamer ligt een koperen gedenktegeltje in het tapijt. Tijdens de

DE WEDSTRIJD

► **Ryder Cup 1929**

De eerste officiële Ryder Cup werd gehouden op de Worcester Country Club in de VS. De Amerikanen wonnen overtuigend, en onder leiding van playboy Walter Hagen waren ze vooral op de greens heer en meester. Twee clubleden van Moortown hoorden van de wedstrijd, trokken de stoute schoenen aan en vroegen de Britse PGA of zij de volgende wedstrijd mochten organiseren. Leeds had veel betekend voor golf, en de PGA ging akkoord. Je moet het soms gewoon durven vragen dus. Het was bitterkoud in april 1929. De oefendagen waren nat en er was zelfs sneeuw en hagel. De Amerikanen waren

er niet op gekleed en hadden bovendien het probleem dat stalen stokken in Engeland nog steeds verboden waren. Een lokale clubfitter had de hele nacht werk om de shafts te vervangen. Na de eerste dag gingen de VS ruim aan de leiding met 3,5-0,5, maar de singles zouden compleet anders verlopen. Aangemoedigd door 15.000 toeschouwers harkte GB&I 5,5 punt bij elkaar en won alsnog met 7-5.

► **Gedoe**

Sam Ryder verklaarde voor de wedstrijd dat de spelers van de teams in hun eigen land geboren moesten zijn. Walter Hagen wilde daar niks van weten. Hij pareerde dat

als zijn spelers Amerikaan genoeg waren om in de oorlog te vechten, ze ook Amerikaan genoeg waren om golf te spelen. Einde discussie.

► **Roddel**

George Duncan zat op zaterdagmiddag op het toilet toen Walter Hagen in de kleedkamer tegen zijn team zei dat hij de dag erna met gemak zijn wedstrijd tegen hem zou winnen. Duncan won met 10 & 8.

► **Own it**

De 16-jarige Ernest Hargreaves wilde dolgraag caddieën voor de grote Walter Hagen, en dus bleef hij net zo lang voor de poort van Moortown staan totdat zijn taxi aankwam. Hagen vond het mooi en

Ernie kreeg de klus. Hagen verloor, maar nam Ernie mee naar Muirfield, waar ze samen The Open wonnen.

► **Ook leuk**

Als dank voor hun gastvrijheid en succes schonk Samuel Ryder de dames van Moortown hun eigen trofee om voor te strijden. De wedstrijd wordt nog elk jaar gespeeld.

Walter Hagen

Als er ooit een karakter was in golf, dan was het Walter Hagen wel. Elf Majors won hij, in een tijdperk voor The Masters. Hagen was zes keer captain van het Amerikaanse Ryder Cup-team en won vier keer. Hij was een briljante matchplay-speler. Sir Walter was altijd piekfijn gekleed en verscheen graag in smoking, soms zelfs minuten voordat hij op de tee moest staan.

Professionals werden in die tijd als 'werklui' gezien en waren meestal niet welkom in het clubhuis of de kleedkamer. Tijdens The Open van 1920 parkeert Hagen zijn Rolls Royce recht tegenover de ingang van het clubhuis van Royal Cinque Ports en laat zich daar champagne en komkommersandwiches serveren. Hij hield van feest en wordt gezien als de eerste sportmiljonair.

Brabazon Trophy van 1974 sloeg de amateur Nigel Denham zijn tweede bal over de green op het pad en door de openstaande deuren de bar van het clubhuis in. Er stond nergens dat het clubhuis out of bounds was, en dus deden de leden het raam open, sloeg Denham zijn bal van het tapijt op de green en maakte onder luid gejuich zijn putt voor par. Om de meubelen voor altijd veilig te stellen, is het clubhuis inmiddels buiten de baan verklaard. The Smoke Room is nadien respectvol omgetoverd in The Alister MacKenzie Room, want roken is natuurlijk al een tijdje niet cool meer. Er staat een pracht van een houten bar in de kamer, met daarboven een portret van de grootmeester. Bestel er een drankje en speel een partijtje snooker in The Billiards Room ernaast. Spelletjes spelen was hier heel lang populair. Niet alleen snooker, maar ook darts en domino. De jaarlijkse Fur & Feather Night was legendarisch in de jaren zeventig. Op die avonden bleef het lang onrustig op Moortown.

SOUTHPORT & AINSDALE – RYDER CUP 1933 & 1937

We stappen nog één keer in de auto, om af te reizen naar de legendarische Engelse golfkust rond Liverpool en Southport. Kijk onderweg maar niet te veel op de bordjes, anders wil je misschien wel nooit meer naar huis. Aan zee liggen hier niet alleen de Royals van Liverpool, Birkdale en Lytham, maar ook andere topbanen, zoals Hillside en Formby. Wat een rijkdom.

De leden noemen Southport & Ainsdale graag S&A. Bij hoge uitzondering werd deze club niet opgericht door een rijke stinker, de lokale happy chic of een handige ondernemer, maar door de lokale kaartclub. In de beginjaren kenmerkte S&A zich ook echt als een social

club. De eerste wedstrijd in 1906 was daar gelijk een goed voorbeeld van. Meer dan de helft van de 51 leden was vrouw, en de openingswedstrijd was een negen holes shotgun start. Kijk, dan ben je gezellig allemaal tegelijk weer binnen. Holes waren gemaakt van jampotjes, en paaltjes met touw moesten de schapen van de green houden.

In 1907 verhuisde S&A naar de huidige locatie, tussen de spoorlijn langs de kust, de lokale begraafplaats en de doorgaande weg naar Liverpool. Als je over de treinrails heen kijkt, zie je Hillside liggen, en daar weer achter Royal Birkdale. Mocht je nog tijd en budget overhebben. George Lowe heeft de baan ontworpen. →

› De kuststrook bij Liverpool en Southport ligt vol topbanen.

› Southport & Ainsdale is een plaatje van een links met rollende duinen vol helmgras.

DE WEDSTRIJDEN

► **Ryder Cup 1929**

Na 1929 was iedereen onder de indruk van de Ryder Cup. De Britse PGA vroeg de Alwoodley Golf Club voor 1933, maar de leden stemden tegen omdat er niet genoeg ruimte zou zijn in het clubhuis. St Andrews en Carnoustie hoopten op hun kans, maar het werd Southport. De regio stond bekend om zijn golfliedhebbers.

► **Gedoe**

In 1931 werd bepaald dat je niet alleen in GB&I geboren moest zijn, maar er ook moest werken. Dat betekende dat Henry Cotton, Percy Alliss en Percy Boomer niet mee konden doen. GB&I kreeg een pak slaag. Maar in 1933 konden Cotton en Boomer nog steeds niet meedoen.

► **Playboy**

In 1933 kwam de Amerikaanse captain Walter Hagen twee keer niet opdagen bij de teambespreking. Zijn Engelse collega J.H. Taylor stuurde daarop het bericht dat-ie er de derde keer bij moest zijn, anders werd de wedstrijd afgelast. Taylor kwam uit het leger.

► **Prins**

The Prince of Wales kwam kijken, en dat trok mensen aan die niks met golf hadden. Er waren omroepers nodig om de regels uit te leggen. Toen er iemand van door ging met een golfbal die in het spel was, moest die worden achtervolgd.

► **1933**

GB&I had flink verloren in 1931 en de Britse PGA selecteerde voor het eerst een non-playing captain, de voormalig militair J.H. Taylor. Een gebrek aan fitheid was een probleem twee jaar daarvoor, en dus nam Taylor een fitnessexpert aan om zijn mannen te trainen. De wedstrijd werd uiteindelijk beslist op de laatste green. Op hun 36e hole stond het helemaal gelijk met nog maar één wedstrijd

in de baan. De Amerikaan Denny Shute had een putt om de wedstrijd te winnen, was te aanvallend en miste de putt op de terugweg. GB&I-VS: 6,5-5,5.

► **Ryder Cup 1937**

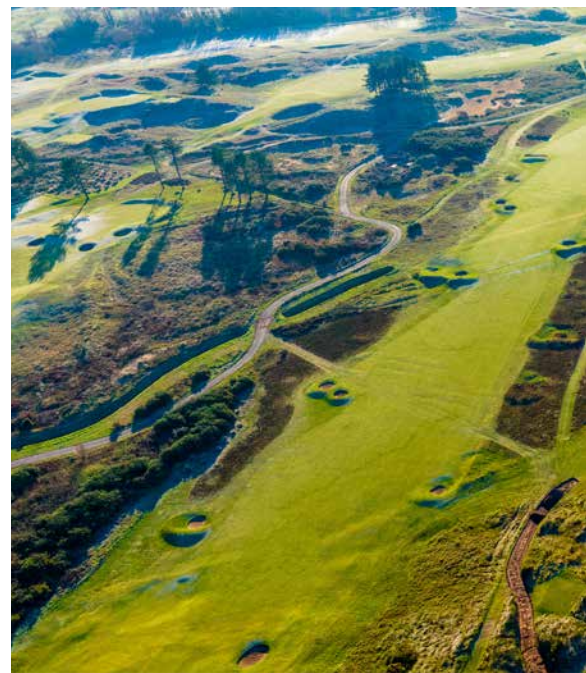
De Amerikaanse dominantie begon inmiddels vorm te krijgen. In 1935 hadden de VS met 9-3 gewonnen op de Ridgewood Country Club. Henry Cotton was in 1937 gelukkig weer speelgerechtigd, omdat hij nu in Engeland werkte. De spannende wedstrijd werd uiteindelijk door een beetje mazzel definitief beslist. In zijn wedstrijd tegen Percy Alliss sloeg Gene Sarazen op de 31e hole geen goede bal. Hij belandde in de schoot van een mevrouw die onmiddellijk opsprong, waardoor de bal op de green terecht kwam. Sarazen maakte de putt en won de wedstrijd met één hole. Einduitslag GB&I 5 - VS 7.

► **Hiep hiep**

Walter Hagen versprak zich tijdens zijn speech na afloop en zei dat-ie blij was dat de Amerikanen voor het eerst op eigen grond hebben gewonnen. Een ongemakkelijke stilte later excuseerde hij zich door te zeggen dat hij zich zo enorm thuis voelt in Engeland.

› De wedstrijden van 1933.

The image shows two pages from the 'Ryder Cup Official Souvenir Program'. The top page is titled 'SUPPLEMENT TO THE Ryder Cup Official Souvenir Program' and 'ORDER OF PLAY AND STARTING TIMES: FOURSOMES, MONDAY, JUNE 26th, 1933.' It lists matches between U.S.A. and G.T. BRITAIN with names like Gene Sarazen, Walter Hagen, and Percy Alliss. The bottom page is titled 'ORDER OF PLAY AND STARTING TIMES: SINGLES, TUESDAY, JUNE 27th, 1933.' and lists matches with names like Gene Sarazen, A.H. Huggan, and A.H. Huggan.

› S&A ligt tussen het spoor en de kust.

→ Naast architect was Lowe een populaire golfclubmaker, de pro van Royal Lytham en leerling van Old Tom Morris. Hij had minder dan een jaar nodig om S&A op te leveren, en ook deze keer vierden de leden het met een gezellige spelvorm: mixed foursomes. Southport & Ainsdale is een plaatje van een linksbaan, en in een land als Engeland is het leuk om hiermee te eindigen. Onheilspellend wuivend helmgras, potbunkers en rollende duinen kijken je intimiderend aan als je op het terras voor het clubhuis staat. Je ziet dan vooral de eerste hole, en die is gelijk stevig: tegen de wind in, par-3 170 meter. Welkom op S&A. Toch blijkt het uiteindelijk mee te vallen. Ja, de rough is taai, maar je vindt je bal verrassend vaak, de fairways zijn breed en de greens niet te snel. De bunkers zijn ook heerlijk. Lekker strak, met een mooi dun laagje zand op de bodem. Dat maakt het al wat gemakkelijker. Hole zes is een mooie hole met een blinde afslag. Gelukkig staan hier wel mikpalen, dat helpt. Blinde holes zijn altijd leuk om te spelen, en vaak is er meer ruimte dan je denkt. Logisch, als je erover nadenkt. Je kunt het simpelweg niet maken als architect om de speler geen zicht én geen ruimte te geven. Altijd glimlachen dus bij een blinde afslag. Dat zijn niet de moeilijkste.

› Het statige clubhuis staat boordevol Ryder Cup-memorabilia.

De beroemdste hole is zonder twijfel de zestiende. Dik 500 meter voor de heren en 450 voor de dames. De eerste hinderenis is de naastgelegen spoorlijn. Om een of andere reden toeteren machinisten hier graag. Het is te hopen voor je dat ze dat niet in je downswing doen, want het klinkt erg luid. Probleem nummer twee ligt op 190 meter van de green: een enorm duin met een grote gapende bunker en intimiderende treinbielzen. Ja leuk, treinbielzen, heel toepasselijk. Eenmaal over de bult wachten een green als een omgekeerd soepbord en potbunkers, maar daar ben je na vijftien holes wel al aan gewend. Chippen, putten en bunkerslagen: je kunt het niet genoeg oefenen voor je hiernaartoe gaat. Terug in het clubhuis horen we van ex-captain Dave Rich dat die prachtbunker op zestien er bijna niet meer was geweest. In de jaren dertig wilden een flink aantal leden de heuvel platleggen om zo het zicht op de green vrij te maken. Golf director Hobart Gumbley wilde er niks van weten en behoeftte de club voor de vergissing. Uit dank is de hole later naar hem vernoemd. Gumbleys is een hole die je niet snel vergeet. Ja, hij is lang, mooi, intimiderend en moeilijk. Maar het is vooral ook een par-5 waar je middelste slag het moeilijkst is, en dat zie je niet zo vaak.

De laatste hole heet Home, een mooie dogleg over hei en duin. Hij eindigt voor het statige clubhuis, waar je opnieuw tal van historische golfattributen aantreft. Twee Ryder Cup-replica's staan in de kast, net als scorekaarten, foto's, vlaggen en nog veel meer. Uitgewaaid en uitgeteld ploffen we neer en doen een drankje.

Dus

De Ryder Cup-banen van 1929 tot en met 1957 zijn honderd jaar later nog steeds meer dan het spelen waard. Prijzig zijn ze wel, maar er wordt gewerkt aan een betaalbaar arrangement. Dat laatste is echt nog de enige horde die er is, want golf spelen op historische locaties zoals deze moet je zeker een keer doen. De banen zijn fantastisch, de verhalen nog beter. Stap op de boot en ga op avontuur. Je kunt het in vier dagen doen, maar als je vier weken of zelfs vier maanden de tijd hebt, zijn er tussen Ganton en S&A nog eindeloos veel banen om van te smullen, steden om te bezoeken en B&B's om van te genieten. Stuur je een kaartje waar je allemaal geweest bent? ☺

Met veel dank aan alle golfclubs en verhalenvertellers, in het bijzonder Charlotte Pilkington, Graham Mann, Gary Pearce en Peter Rishworth.

Samuel en James Ryder

Rond 1900 runnen Samuel en James Ryder samen een uiterst succesvol bedrijf: The Heath and Heather Company. Ze verkopen enveloppen met bloemenzaadjes voor één penny per stuk en versturen die met de post. Ze werken hard en lopen snel binnen. Als Sams gezondheid achteruitgaat, adviseert zijn dokter hem om te gaan golfen. De frisse lucht zal hem goed doen, bovendien is golf een sport voor ondernemers. Ryder neemt zoals altijd geen halve maatregelen en neemt een lokale professional in de arm om zes dagen per week te kunnen trainen.

In 1923 organiseert Ryder als eerste ooit een golftoernooi met startgelden en stevige prijzen. Iedereen vindt daar wat van, maar de wedstrijd trekt wel alle grote namen aan, zoals Harry Vardon, James Braid, George Duncan en ook Abe Mitchell. Abe en Sam raken bevriend en samen komen ze op het idee voor de Ryder Cup. In 1927 laat Sam de trofee maken die we nu nog steeds kennen als The Ryder Cup. De golfer op het deksel van de trofee is niet hijzelf, maar Abe Mitchell.